

Ankarada üç taksitte
ödenmek üzere küçük
evler yapılacak

A K Ş A M

İki köylü kadını tarlalar
hayvanlarını hava
kurumuna verdiler

Sene 22 — No. 7842 — Fıatı her yerde 5 kuruş

PAZARTESİ 19 Ağustos 1940

Sahibi: Necmeddin Sadak — Neşriyat müdürü: Şevket Rado — Akşam matbaası

İtalya Yunanistana tarziye verdi

**Yalnız Yunan gemileri-
nin yapacakları seferler-
den haberdar edilmesini
istiyor**

Yunan hududu 18 (A.A.) —
Reuter ajansı bildiriyor: Emin bir
menbadan öğrenildiğine göre, iki
Yunan harp gemisinin bombardı-
man edildiğine dair verilen haber
hakkında İtalya Yunanistana tarziye
vermekle beraber istikbalde bu gibi
hâdiselerin önüne geçmek için Yu-
nan gemilerinin yapacakları seferler
hakkında İtalyan makamatının ha-
berdar edilmesini de bildirmiştir.
Normal münasebetlerini açık bir su-
rette idame etmek ve bitarafsızlığı
muhafaza etmek arzusunda bulunan
Yunanistanın bu teklife muvafakat
ettiği zannedilmektedir.

Yunanistan birkaç sınıfı silâh altına çağırıyor

Atina 18 (A.A.) — Bir talim
devresine istikrar etmek ve manev-
ralarda bulunmak üzere birkaç sını-
f ihtiyat zabıt ve efradı 1 Eylül-
de silâh altına davet edilecektir.

Atina 18 (A.A.) — D. N. B.
ajansı bildiriyor: 29 ağustos tari-
hinden itibaren 933 sınıfı terhis
edilecek ve 25 ağustosta 932 sınıfı
askere çağırılarak yeni silâhlara alı-
ştırılacaktır.

Fransada

Almanlar işgal altındaki yerlerde dansingleri kapatıyorlar

Londra 18 (A.A.) — Alman makamları iş-
gal altında bulunan Fransız topraklarında ve
Belçikada bütün dansinglerin kapatılmasını
emretmiştir.

New - York Herald Tribune'in Vichy'deki
muhabirinin bildirdiğine göre İngiliz
hava kuvvetlerinin muvaffakiyeti Fransız-
lar üzerinde müthiş bir tesir yapmağa baş-
lamıştır.

Alman tebliği

Berlin 18 (A.A.) — Alman orduları Baş-
kumandanlığı tebliği: Bir denizaltı 32.300
tonluk düşman ticaret gemileri batırıldığını
haber vermiştir. Dün gündüz ve bilhassa
18 ağustos gecesi Alman hava kuvvetleri
İngiltereye karşı istikrar ve bombardıman
uçuşlarına devam etmişlerdir. İngiltere
üzerinde cennup ve merkezde geniş bir
daire içinde tayyare meydanları ve projektorlerinin
dafi bataryalarının ve projektorlerinin
müessir bir surette bombardıman edildiği
bildirilmektedir.

Filton motor fabrikaları Birmingham
civarında tayyare levazım fabrikaları,
Reading Sinal müesseseleri, Swauser,
Avonmouth ve Bornmouth ilman teslâti
hücumlarına hedef olmuşlardır.

İngiliz ilmanlarına mayın dökülmesine
devam edilmiştir. Aynı gece İngiliz tay-
yareleri garbi ve merkez Almanya ve Bel-
çika üzerinde uçuşlar yapmışlardır. Muh-
teş mahallerde ezümle Dorthmundda
bombalar meskün mahallelere düşerek
100 kadar sivilin yaralanmasına ve ölme-
sine sebep olmuşlardır. Bruxellesin mer-
kezine yapılan bir hücum esnasında da
halk arasında kurbanlar ve çocuklar da
vardır. Gece harekete geçen avcı tayyare-
lerimiz 18 ağustos gecesi bir İngiliz tay-
yaresi düşürmüştür. Alman tayyare dafi
bataryaları da dört düşman tayyaresi düş-
ürmüştür. Bir Alman tayyaresi üssüne
dönmemiştir. 16 ağustosta düşman zayılatı
89 dan 92 ye çıkmıştır.

Sudan hududunda

15 kişilik bir İtalyan müfrezesi bozuldu

Kahire 18 (A.A.) — Kahire umumî ka-
rargâhının dün akşamki tebliği: Sudanda
Kurum muntakasında polis kuvvetleri 15
kişilik bir düşman müfrezesini bozarak ye-
disini öldürmüştür. Tarafımızdan zayılat
yoktur.

Cenubi çöldeki devriyelerin haber ver-
diklerine göre, düşman Capuzzo mevkiini
tahliye etmiştir. Somalide şayanı işar
bir şey yoktur. Diğer cephelerde sükunet
vardır.

Bu sabah gelen telgraflar

140 Alman tayyaresi dün düşürüldü

1000 Alman tayyaresine mukabil 200 İngiliz tayyaresi düştü

İngilizler dün ancak 16 tayyare kaybettiler

Londra 19 (A.A.) — Alman tayyareleri
dün Londranın müdafaa tertibatına hü-
cumu teşebbüs etmişlerdir. Alınan rapor-
lara göre 140 tayyare kaybetmişlerdir. İn-
gilizlerin tayyare zayılatı 16 avcı tayyare-
sinden ibarettir.

Hücumu iştirak eden Alman tayyareleri
miktarı nazari itibare alınırsa Almanlar,
dün en ağır zayılatı uğramışlardır. Filhaki-
ka taarruz eden her dört Alman tayyare-
sinden biri düşürülmüştür. Başlıca üç hü-
cum yapılmıştır. İlk taarruz saat on üçte
başlanmış, Londranın banliyölerine ve Kent
kontluğuna bombalar atılmıştır. Muhare-
beler bir saat sürmüştür.

İkinci hücumu 42 Alman tayyaresi iştir-
ak ederek Londranın üzerine gelmeğe te-
şebbüs etmişlerse de hedeflerine varama-
dan püskürtülmüşlerdir.

Akşam 70 düşman tayyaresi Tamise'in
mansabı üzerinde uçmuşlar, şiddetli bir
muharebeden sonra geri dönmüşlerdir. İn-
giliz Spitfire tayyareleri havalandıkları za-
man bütün Alman tayyareleri içlerinden
6 tanesi düşürülen bamları müstesna gö-
den kaybolmuşlardır. Diğerleri o kadar vah-
im hasarata uğramışlardır ki, üslerine dön-
meleri şüphelidir.

Harbin bîdayetindenberi İngiltere ve İn-
giliz sahilleri üzerinde düşürülen Alman
tayyareleri 1.000 den fazladır. İngiliz zayılatı
ise 200 tayyaredir.

Henüz resmen teyeyd etmeyen bir ha-
bere göre dünkü akımlara 600 Alman tay-
yaresi iştirak etmiştir.

İngiliz ordusu kâfi derecede silâhlandı

Levazım Nazırı B. Morissonun nutku

Londra 19 (A.A.) — Hacınn'de verdiği
bir nutukta Levazım Nazırı B. Morisson
demmiştir ki:

Bundan 3 ay evvel vaziyet ciddi hattâ vah-
şimdi. O zaman İngiltere büyük bir tehli-
keye maruzdu. Vukubulan değişiklik için
minnettarlığa doluyum. Derhal hattâ icap
ederse bu akşam vazifesini yapabilmeleri için
ordumuzun eline kâfi derecede silâh vermiş
bulunuyoruz. Hemen önümüzde gelen gün
veya haftaların tehlikele beraber edildik-
ten sonra ordu kuvvetlerimiz ve yurmak
kudretimiz muntazam surette artacak ve
bir miktar ihtiyatımız bulunacaktır.

Siz temin ederim ki, İngiliz kuvvetleri-
nin tehlikeli mesuliyetini müdrik bulunan
bizler yalnız müdafaa tertibatını düşün-
mekle kalmıyoruz. Projelerimizin esasında
istikbalin müsmir faaliyetini mevcuttur. Bu
faaliyet vakti geldiğinde umumî taarruz
vazifesine istimal etmekte.

Amerika Kanada ile anlaştı

Londra 19 (A.A.) — Reiscümhur B. Roo-
sevelt ile Kanada Başvekilli dün negrettik-
leri müşterek beyannamede iki memleket
murahhaslarından mürekkep millî bir mü-
dafaa komisyonunun teşkilinde mutabık
kaldıklarını bildirmişlerdir. Komisyon iki
memleketin müdafasını alâkadar eden
mesaleleri derhal tedkike başlayacaktır.

Yunan ve Alman mümessil- leri fuarda

İzmir 18 (A.A.) — Yunanistanın Fuar-
daki mümessilli Alman mümessilli şehri-
mize gelmişler ve pavilyonlarını tanzime
başlamışlardır.

Vergi temyiz komisyonu reisliği

Ankara 18 (Telefonla) — Açık bulunan
vergi temyiz komisyonu reisliğine Azadın
Nafî, ve ondan açılan azâlığa da Dahiliye
Vekâleti muhasebe müdürü Edib Gürel
terfihen tayin edilmişlerdir.

Boulogne'a 3 ton bomba atıldı

Denizin sathı alevler içinde kaldı

Londra 19 (A.A.) — Hava nezareti istih-
barat bürosunun tebliği ettiğine göre cu-
martesî akşamı Boulogne'ya üzerine salih
muhafaza teşkilâtı tayyareleri tarafından
yapılan hücumlarda üç ton infilâk bombası
atılmıştır. Hedefler meydanında düşman ge-
mileri ve deniz tayyare filoları vardır. Bom-
bardıman tayyarelerinin refakat eden avcı
tayyareleri ilmanın alevlerle çevrildiğini ve
su sathının ateşle kaplanmış bulunduğunu
haber vermişlerdir. Tayyare dafi bataryala-
rının kesif ateşine rağmen İngiliz tayyare-
lerinin hepsi salimen üslerine dönmüşler-
dir. Bir bomba isabet eden deniz tayyare-
sinde vuku bulan infilâk o kadar şiddetli ol-
muştur ki, bu tayyarenin parçaları duman
bulutlarının üstüne fırlamışlardır.

Londra 18 (A.A.) — Hava nezareti
tebliği:

İngiliz tayyarelerinin dün Almanya'ya
yaptıkları hücumları esasında petrol tes-
satları, cephane fabrikaları, tayyare ihtiyat-
ları ve Almanya'da demiryolları bombar-
dımân edilmiş, Fransanın simali garbisin-
de, Hollandada ve Belçikada 26 tayyare
meydanına hücum edilmiştir. Tayyarele-
rimizin hepsi salimen dönmüşlerdir.

Bernburg'da Junkers tayyare fabrika-
sına ve yanındaki hava meydanına atılan
bombalar mühim hasarata sebep ol-
muştur. İki pilot, fabrikadan alevler çık-
tığını görmüştür. Diğer bir binaya da
bombalar isabet etmiştir. Yenada Zeiss
fabrikalarında da yangınlar çıkmıştır.
Bir İngiliz pilotu burada Messerschmidt
110 tipinde bir Alman tayyaresini düş-
ürmüştür.

Mein nehri üzerindeki Frankfurtta de-
mir fabrikasına ve Kolleda tayyare mey-
danına atılan bombalar çok mühim ha-
sarata sebep olmuştur.

Rumen - Bulgar görüşmeleri

Dobruca'nın terki hakkındaki anlaşmanın bugün imzalan- ması muhtemel

Bükreş 18 (A.A.) — Havas bildiriyor: İki
haber alan bir menbadan öğrenildiğine
göre Dobruca'nın terki ve nüfus mübadelesi
hakkındaki Bulgar - Rumen anlaşmasının
yarın imza edileceği tahmin edilmektedir.

Sofya 18 (A.A.) — Kral Boris, dün bir-
biri üzerine Haricîye Nazırı Popov'u ve Ro-
manya'nın Sofya sefirini kabul etmiştir.

Ucuz evler

Belediyelere inşaatı kolaylaştıracak salâhiyetler veriliyor

Ankara 18 — Dahiliye Vekâleti, Ankara ve
Adana gibi büyük şehirlerde nüfusun teka-
süfüne mâni olan mesken buhranını önle-
mek için bir kanun projesi hazırlamıştır.
Proje, şehirlerde ucuz evler inşası gayesi
istihdaf ediyor ve bu maksatla belediyeleri
icap eden salâhiyetler ile tehciz ediyor. Bu
kanun projesine göre belediyeler gehir ve
kasaabların imar plânlarında ucuz evler
mahallesini gösterilen muntakalarda
binalı ve binasız yerleri istimalâke salâhi-
yetler olacaktır. Belediyeler istimalâk ede-
cekleri yerleri, yalnız mesken yapmak üzere
taliplerine satacaklar ve kendilerinden ve-
rilecek ev tiplerine göre, alacakları arsalar
üzerinde meskenlerini yapacaklarına göre
taahhütname alınacaktır. Belediyeler bu
arsaları taliplerine peğün para veya on so-
neyi geçmemek üzere taksitle satacaklardır.
Ucuz evler mahallesinde yapılacak evler, 10
sene müddetle bina vergisinden muaf ola-
caktır.

Dikkatler:

«Esir» yerine «yesir»!!

«Rus» yerine «Moskof»... «Alman»
yerine «Alaman»... «Esirci» yerine «ye-
sirci» ilh...

«Halk için» diye neşredilen bazı ro-
man, hikâye ve hatta gazetelerde, sözde
bir neşriyat hüneri olarak bu tabirler
kullanılıyor.

Millî dili bir esas şive etrafında top-
lamak matbuatın bir vazifesidir. Halk-
çılık ise halkın cehaletine inmek değil,
halkı yükseltmektir.

Bağdad - Basra yolu

Suriye ve Irak demiryolları murahhasları Ankaraya geliyorlar

Ticaret Vekili dün İzmir gitti, Çarşamba günü tekrar İstanbula gelecek

Ticaret Vekili bay Nazmi Topçuoğlu, en-
ternasyonal İzmir fuarını açmak üzere dün
saat 11 de kalkan İzmir vapuru ile İzmir
gitmiştir. Vekil, yarın bir nutuk ile fuarı
açacak, çarşamba günü tekrar şehrimize
dönecektir. Ticaret Vekili, hareketinden
evvel bir muharririmize şu beyanatta bu-
lunmuyordu:

«İzmir fuarını açmak üzere İzmir gidi-
yorum. Dönüşte size bu seyahatim ve
diğer meseleler etrafında izahat verebil-
irim. Şimdiki halde söyleyecek fazla bir şey
yoktur. Yalnız, Irak demiryollarının bir
murahhasını bekliyoruz. Suriye hattının
murahhası da Ankaraya gelerek Devlet de-
miryolları ile beraber üçlü bir mihnetli
tarife müzakereleri yapılacaktır. Bugün-
lerde murahhasları bekliyoruz. Hindistana
gönderdiğimiz standardizasyon müdür mu-
avini bay Turhan, oradaki tedkiklerine
devam etmektedir.

Müddeti bitmiş ticaret anlaşmalarının
yoktur. Yalnız Balkanlar'da vaki olan
müracaatlarda bugünün geraltine intibak
ederek müzakereler cereyan edecektir. Ru-
menlerle de henüz bağlanıçtayız. Onların
istediği, bizim de onlardan isteyeceğimiz
bir takım maddeler vardır. Karşılıklı vere-
bileceğimiz maddeleri tesbit ile meşgullüz.
Bizim satabileceğimiz maddelerin başında
pamuk, onlardan alacaklarımızın başında
petrol ve müstekatı vardır.

Şimdiki halde buğday fiyatının tereffüf
nisbetinde eski çeşni üzerinde ekmeğe 20
para zam yapıldı. Bir de halk ekmeği ted-
kikleri vardır. Halk ekmeği yüzde 78 den
82 ye çıkarılan un randımanı ile yapıla-
caktır. Tedkikler devam etmektedir. Ted-
kikler bittikten sonra fiatlar de tesbit edi-
lecektir.

Sovyetler ve simal memleketlerle ticare-
timizi normal şekilde devam ediyor.
Finlandiya ve İsveçle Sovyet transindinden
istifade etmek suretille ticari mübadele
yapmak mümkündür.

Ticaret Vekili B. Nazmi Topçuoğlu

Sovyetlerle ticaret muahedesi olan
her memleket bu yoldan karşılıklı istifa-
de edebilir. Bu bakımdan, karşılıklı olarak
Finlandiyadan Türkiye'ye, Türkiye'den de
Finlandiya'ya mal gönderilebilir.

Ticaret Vekiline, Vekâlet kalemi mahsus
müdür muavini, İstanbul toprak mahsulle-
ri ofisi müdürü bay Nuri Orak refakat et-
mektedir. Vekil, İstanbul ticaret müdürü
bay Avni Sakman ve diğer Vekâlet erkânı
tarafından teyid edilmiştir. Aynı vapur
ile, memleketimize geleniyen Yugoslav Ti-
icaret Nazırı yerine Yugoslavyayı temsil et-
mek üzere Yugoslavyanın Türkiye sefiri de
İzmir girmiştir. Bundan başka, kalabalık
bir halk kitlesi de aynı vapur ile İzmir
gitmiştir.

Fiat mürakabe teşkilâtı daha genişletiliyor

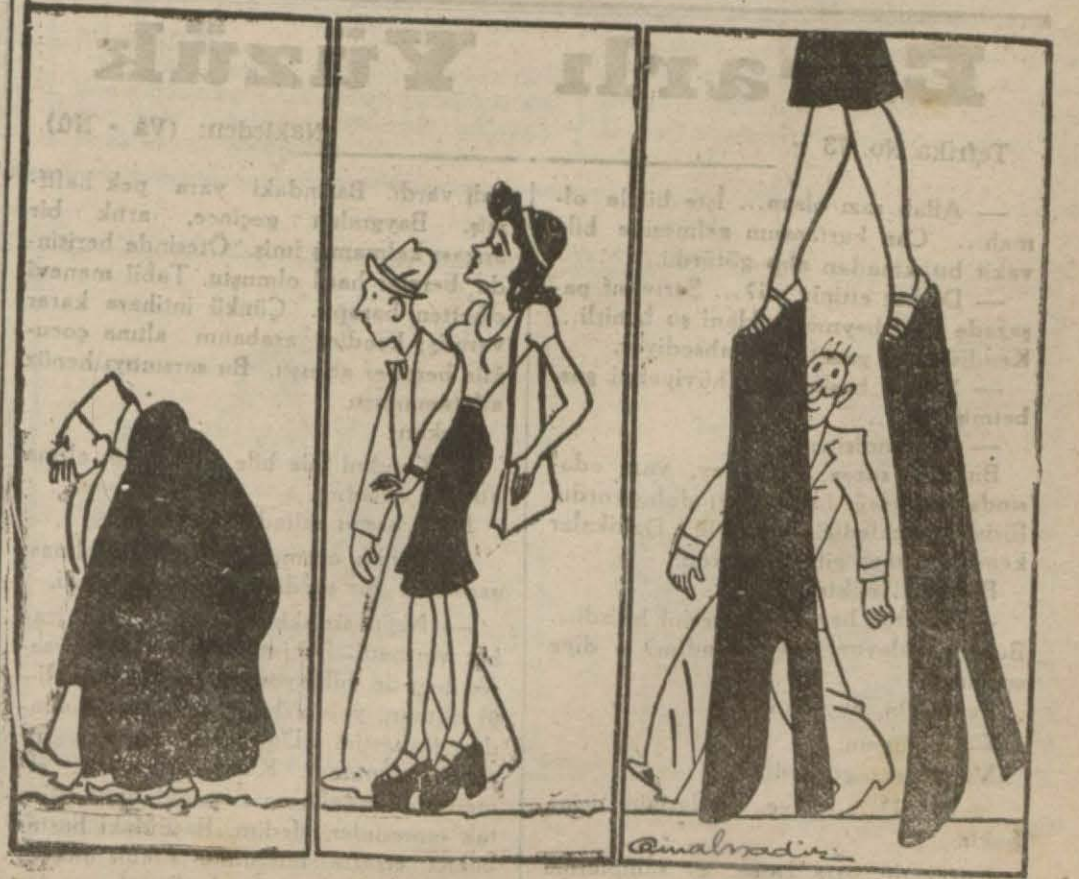
Ticaret Vekâleti fiyat kontrolörleri ihdasını isteyen bir projeyi koordinasyon heyetine verdi

Ankara 18 (Telefonla) — Şimdiye
kadar yapılan tecrübeler bugünkü fiat
mürakabe teşkilâtının ihtiyaca kâfi gel-
mediğini ve fiatlar üzerinde tam bir
kontrol tesis edilmenden önce de ihtikâr-
la müessir bir surette mücadele etmenin
mümkün olmayacağını göstermiştir. Bunu
nazarı dikkate alan Ticaret Vekâleti
fiat mürakabe teşkilâtını bugünün ihti-
yaçlarına uygun bir şekilde genişletmeyi

lüzumlu görerek bir proje hazırlamış ve
koordinasyon heyetine vermiştir.

Bu proje ile ihdası teklif edilen fiat
kontrolörleri resen vazife görecekler ve
bugün Belediye zabıtasının haiz olduğu
salâhiyetlerden daha geniş salâhiyetlere
malik olacaklardır. Fiat kontrolörleri sa-
taşlarda ihtikâr yaptığı anlaşmaları doğ-
rudan doğruya müddeimumilğe vere-
bileceklerdir.

Kadın iskaripnlerinde tekâmül:

1900

1940

1980 l...

Dün Geceki ve Bu Sabahki Haberler

Pravda diyor ki...

Amerika dev adımlarile harbe yaklaşıyor

B. Roosevelt Kanada Başvekili ile görüştü

Londra 18 (A.A.) — Moskova'da çıkan Pravda gazetesi Amerikanın bugünkü Avrupa harbi karşısındaki vaziyetinden bahsile diyor ki: «Amerika dev adımlarile harbe yaklaşıyor. İngiltereye yardıma o kadar geri kalmışlardır ki şimdi hiç bir şey, hattâ İngilterenin mağlubiyeti bile Amerikayı ahiyokamaz.»

Mühim bir mülakat

Londra 18 (A.A.) — Amerika Cümhuriyeti B. Roosevelt dün akşam Kanada hududuna yakın bir yerde Kanada Başvekili B. Mackenzie King ile birlikte yemek yemiştir. Bu esnada Amerikanın müdafaasına ald meselelerin görüşüldüğü zannediliyor.

Somalideki harp

İtalyan tebliği bir tepenin işgal edildiğini bildiriyor

İtalyada bir mahall 18 (A.A.) — İtalyan orduları umumî karargâhının 70 numaralı tebliği: İngiliz Somalisinde Adadelh muntakasında kâin Jerato tepesinde düşmanın kuvayı külliyesine karşı girişilmiş olan muharebe, beş gün devam eden şiddetli çarpışmalardan sonra kazanılmıştır. Mukavemet noktaları şeklinde organize edilmiş ve uzun zamandanberi inşa edilmiş olan İngiliz müdafa sistemi, çifte tel örgü ile mücehhez idi ve mağaralar içinde birçok mitalrye tesisatı vardı. Bütün bunlar, iki cepheden yapılan bir manevra neticesinde sükut etmiştir. Birçok esliha, her neviden harp malzemesi, işe mevadi ve bir takım cisimler elde edilmiştir. Harp sahasında Rodezya ve Hindistan taburlarına mensup yüzlerce maktul bulunmuştur.

İtalyan tayyareleri, doğrudan doğruya yaptığı harpkât ile düşman mevzilerini bombardıman etmek, mitalrye ateşine tutmak ve düşmanın Berbera limanında demirlemiş harp ve ticaret gemilerini bombardıman etmek suretile harbe iştirak etmiştir.

İngilizler, Aresali tayyare kampını ve Jidjigay bombardıman etmişlerse de hiçbir netice elde edememişlerdir.

Bizi Berberaya götürecek olan manevra, düşman kutaatının peşinde bizim kutaatımız olduğu halde, çekilmekte bulunduğumuz ikinci müstahkem hattın zaptına doğru ilerlemektedir.

Dük ve Düşes de Windsor Bahamada

Massaus 18 (A.A.) — Bahama adaları vali ve başkumandanı Dük de Windsor ve refikası Düşes de Windsor bugün Massausa vasıl olmuşlar ve halk tarafından coşkun tezahüratla karşılanmışlardır. Askerî üniforma giymiş olan Dük refikası ile birlikte and içmek üzere mebuslar meclisine gitmiştir.

İngiliz tayyareleri Tunus üzerine beyannameler attı

Tunus 18 (A.A.) — Havas bildiriyor: 15 ağustos gecesi müteaddid İngiliz tayyareleri Tunus üzerinde uçarak Fransaya karşı hakarettimiz beyannameler atmışlardır. Tayyarelerden biri inmek mecburiyetinde kalmış ve mürettebatı enterne edilmiştir.

Amerika ile Almanya arasında bir hâdisse

Almanya, Amerika tebeasını nakleden bir Amerika vapurunun emniyeti hakkında teminat vermiyor

Vaşington 18 (A.A.) — Almanya, Skandinavdaki Amerikan tebeasını Finlandiyanın Petsamo limanından alarak Amerikaya nakledecek olan Amerikan Legion vapurunun emniyeti hakkında mesuliyet kabul edemeyeceğini bildirmiştir. Bunun üzerine Almanya bir muhtıra vermiştir. Bunda Amerikanın Almanyayı, mülteci nakleden gemileri batırmayacağı hakkında evvelce verdiği teminata riayet ettireceği bildirilmektedir. Vapurda 900 Amerikalı vardır. Yollar arasında Norveç prensesi Martha ve çocukları, Amerikanın Norveç sefiri bayan Harriman vardır.

Japonya - Siyam

Japonya Siyamdan 4 şey istedi

Chung - King 18 (A.A.) — Reuter ajansı bildiriyor: Çin kaynaklarından alınan malûmata nazaran Japonya, Siyam hükûmetinden 4 talepte bulunmuştur:

1 — Thailand dahilinde askerî, hava ve deniz üsleri tesis etmek hakkı. 2 — Demiryollarından istifade etmek müsaadesi. 3 — Bir mütakabil yardım paktı akdetme. 4 — Japonya ile askerî ve deniz kuvvetlerinin teşriki mesal etmeleri.

Mühim bir murahhas heyetinin Japonya hareket ederek, bu mütalebat hakkında müzakerelerde bulunacağı bildirilmektedir.

Tehlikeli sahalar

İngiltere Bahriye Nezareti Manş denizinde ve Gaskonya körfezinde bazı muntakaların tehlikeli olduğunu ilân etti

Londra 18 (A.A.) — Bahriye Nezareti şu sahaların vapur seferleri için tehlikeli olduğunu ilân etmiştir:

1 — Manş denizinde Bishoprock fenerinden Sein ağzına çekilen bir hattın şarkındaki muntaka. 2 — Sein nehri ağzından Socca fenerine kadar çekilen bir hattın şarkındaki bütün Gaskonya körfezi.

Manş limanlarına giden veya bu limanlardan çıkan vapurlar takip edebilecekleri yol hakkında talimat istemelidirler.

Üsküdar'da bir yangın çabuk söndürüldü

Dün akşam Üsküdar'da Yenimahallede Kâmilin üç katlı yazıhanesinin üst katından yangın çıkmış, derhal yetmiş itfaiye yangın çıkan kati söndürerek ateşin sıfayetine meydan vermemiştir. Yazıhanenin 4 bin liraya sigortalı olduğu anlaşılmıştır. Yangının sebebi etrafında tahkikat devam etmektedir.

Okumak aşkı

Mürette 18 (A.A.) — Tekirdağ'da başlayan imtihanlara iştirak maksadile fakir ve kimsesiz çocuklardan mükemmel bir grup dün buradan ayrılmıştır. 10 saatlik bir mesafeyi yaya olarak katetmek cesaretini gösteren yavruların bu hareketi muhtımlizdeki okuma hevesinin güzel bir tezahürüdür.

Bahçeli evler

Ankarada 3 taksitte ödenmek üzere 4500 liraya küçük evler yapılacak

Ankarada bahçeli evlerin yanında küçük evler kooperatifi tarafından 214 ev yaptırılacak kararlaştırılmıştır. Bu binaları yapacak müteahhid ile ihtilâf çıktığından inşaat şimdiye kadar gecikmiştir. Yeni teğekkül eden idare heyeti, üç taksitte 1,500 lira vermek suretile ortaklara bu evleri teğirlevvelde teslim etmeğe karar vermiştir. Evvelce bu evlere talip olan 214 kişiden şimdi ancak 90 talip vardır. Şimdî taliplerden 1,500 lira verenler, teğirlevvelde bu evlerin anahtarlarını teslim edebileceklerdir.

Ziraat Vekili gerefine Ulu-dagda bir ziyafet verildi

Bursa 18 (A.A.) — Vilâyetimiz ormanlık ve alelumum ziraat işleri üzerinde tetkiklerine devam eden Ziraat Vekili B. Muhlis Erkmen gerefine dün Halk Partisi tarafından Ulu-dagda bir öğle ziyafeti verildi. Ziyafette Başvekâlet müsteşarları bazi mebuslar, Belediye reisi ve Parti erkânı hazır bulunmuştur. Ziyafet halk mümessillerile vekil arasında umumî işler üzerinde çok samimî görüşmelere vesile olmuştur.

İki hamiyetli Türk kadınının Hava Kurumuna teberrüü

Kozan 18 (A.A.) — Hamam köyünden Emine Dal ve Fatma adında iki köylü Türk anası yetmiş dönüm tarla ile on altı baş muhtelif hayvanlarla mevcut bütün menkullerini dün hava kurumuna teberrü etmişlerdir. Kıyır etleri tahminen 750 lira tutan bu teberrü muhtımlizde büyük bir takdirle karşılanmıştır.

Hollandada

Almanlar, karaya inmeğe mecbur olan bir İngiliz tayyaresinin mürettebatını bulamıyorlar

Londra 18 (A.A.) — Bir İngiliz tayyaresi İngiltereye dönerken motoründeki sakatlık yüzünden Hollandada karaya inmeğe mecbur olmuştur. Tayyareciler tayyareye ateş verdikten sonra derhal ortadan kaybolmuşlardır. Alman makamları evvelâ tayyarecileri teslim edecek olana 500 Holland kuruunu mükâfat vadetmiş, fakat hiç bir ses çıkmadığından tayyarecileri saklıyanların veya bulundukları yerleri bildirmişlerin idam cezasına çarptırılacaklarını ilân etmiştir.

Bir İngiliz tahtelbahiri battı

Londra 18 (A.A.) — Amirallik dairesi bildiriyor: Amirallik dairesi kâtipliği Orpheus denizaltı gemisinin üssüne avdet etmekte fazla gecikmiş olduğu cihetle zayi olmuş gibi telâkki edildiğini teessürlerle birlikte beyan eyler. Mürettebatın aileleri haberdar edilmiştir.

Orpheus, dört pusluk bir toplu mücehhez olup 1475 tonluk bir denizaltı gemisi idi.

İsviçre üzerinde tayyareler

Bern 18 (A.A.) — Ordu genel kurmayı tebliği: 16 ağustos gecesi İsviçrenin şimal ve merkezinde bazı mahallerde alarm işareti verilmiştir. İsviçre toprakları üzerindeki uçuş umumiyetle garpten şark istikametinde vukubulmuştur.

Constance gölü civarındaki bazı Alman muntakalarına yapılan hücumun bahis mevzuu olduğu zannedilmektedir.

Amerikada İngiltereye yardım fikri

Amerikanın Fransa sefiri, harekete geçmezsek geç kalacağız, diyor

Philadelfia 18 (A.A.) — Bir toplantı esnasında kalabalık bir kitle önünde radyoda söylediği bir nutukta Amerikanın Fransa sefiri Bullitt ezclümle demiştir ki:

Washington'da hükümetimizin elinde bulunan malûmata ve tecrübelerime istinad eden kanaatim şudur ki, Amerika bugün, bir sene evvel Fransayı tehdit eden tehlike kadar büyük bir tehlikeye maruzdur. Şimdiden ve katî bir tarzda bu tehlide karşı harekete geçmezsek çok geç kalacağız. İngiliz donanmasının imhası bizim Atlantik Majinot hattımızın arkadan vurulmasıdır. İngiliz donanmasını Atlantik denizi Almanlar Belçikadan geçtikten sonra Majino hattı Fransayı himaye ettiğinden fazla bizi himaye edemez.

Amerikalılar, B. Hitlerin İngiltereyi fethettikten sonra bununla kanaat edeceğine dair gösterilen delillere de Amerikanın Hitlerin Avrupa imparatorluğu ile mesud bir şekilde iş birliği yapabileceğine inanmak nazi sisteminin vasıflarını fena anlamış olmak demektir. Bu sistem yolunda duramaz. O yalnız durdurulabilir.

Kim kazanırsa kazansın yardım devam edecek

Vaşington 18 (A.A.) — Cümhuriyet partisinin Cümhuriyetçi namzedi B. Wendel Wilkie'nin söylediği nutuk hakkında siyasi müşahidelerin fikri, bu nutukta B. Wilkie'nin dış siyasetinin fillen B. Roosevelt'in Avrupa hakkındaki siyasetini teyid eder mahiyette bulunmasıdır. B. Wilkie'nin Cümhuriyetçilerden ayrıldığı nokta yalnız B. Roosevelt'in istikbal hakkındaki niyetleri olarak telâkki ettiği şeylerdir. Nutukta Hitlerizm'e karşı yapılan telmihlerin hepsi takdirle karşılanmıştır.

İngiliz donanmasının Amerikanın müdafaasında oynadığı rolün açıkça kabulü B. Wilkie Cümhuriyetçisine seçildiği takdirde de İngiltereye yapılan yardımın devam edeceğinin ifadesi olarak kabul edilmektedir.

İngiltere - Japonya

Fatshan vapuru ihtilâfı halledildi

Şanghay 18 (A.A.) — İngiliz Fatshan vapurunun tevkifi dolayısıyla İngilizlerle Japonlar arasında mevcut olan ihtilâf dün halledilmiştir. Bu gemi pazartesi günü Hongkong'a hareket edecektir. İngilizler Hongkong'a girmesine müsaade etmedikleri Japon Chiragame Maru vapuru da pazartesi günü Kantondan hareket ederek Hongkong'a gidecektir.

Macar - Rumen müzakereleri bugün başlıyor

Bükreş 18 (A.A.) — Havas bildiriyor: Turnu Severinde Macar - Rumen delegasyonları arasında pazartesi günü yapılacak içtima sırf merasime ait olacaktır. Bu merasimde Romanya tekliflerini tevdi edecektir. Umumiyetle zannedildiğine göre Rumen teklifleri bazı arazinin terkedilmesinin, Romanya ile Macaristan arasında yapılması düşünülen büyük mikyastaki nüfus mübadelesi zarureti tâbi tutmaktadır.

İngiliz donanmasının Tarablusgarp önündeki harekâtı

Donanmaya hücum etmek isteyen birçok İtalyan tayyareleri düşürüldü

Kahire 18 (A.A.) — Reuter ajansı bildiriyor: İngiliz hava kuvvetlerinden bildirildiğine nazaran dün Tarablusgarp'ta Bar dia muntakasında İngiliz deniz ve hava kuvvetlerinin müstereken yaptığı harekate esnasında 9 düşman tayyaresi imha edilmiştir. 2 sinin de tahrib edildiği muhtemeldir.

İngiliz hava kuvvetlerinin ilâveten bildirildiğine nazaran zirhlılar Bardia Fort Capuzzo'yu bombardıman ederlerken donanmaya refakat eden avcı tayyarelerinin deniz kuvvetlerimizi kollayan bir İtalyan deniz tayyaresine raslamışlar ve onu alevler içinde düşürmüşlerdir. Az sonra «S79» tipinde bir İtalyan tayyare filosu donanmaya hücum etmişse de bunlar avcı tayyarelerimizin hücumuna uğnyarak dağılmışlardır. 2 düşman tayyaresi denizde düşürülmüştür. Bunu müteakib daha büyük bir «S 79» tayyare filosu filoya hücum etmiştir. Yine 2 düşman tayyaresi alev içinde düşürülmüş, bir üçüncüsü de rampaçı olarak düşürülünceye kadar avcı tayyarelerimiz tarafından takip edilmiştir.

Donanmamıza mensub tayyarelerin başka «S 79» tipinde düşman tayyareleri düşürdüğü ve bir üçüncüsünü de yaklaştırmış oldukları zannedilmektedir.

Avcı tayyarelerimizle düşman arasında vukua gelen diğer bir müsademe neticesinde bir düşman bombardıman tayyaresinin düşürüldüğü bildirilmektedir. Bir diğer düşman tayyaresinin de imha edildiği haber verilmiş, fakat henüz teeyyün etmemiştir. Bir başka «S 79» garp gölümecuburi bir iniş yapmağa icbar edilmiştir. Bu tayyare istimalde elverişli olarak zaptedilmiş ve mürettebatı esir edilmiştir.

Hiç bir tayyare zayi etmemek. Bir pilotumuz yaralanmışsa da tayyaresini salımlan üssüne kadar götürülmüştür.

Kuzidenizde Kamaran üzerinde keşif uçuşu yapmakta olan tayyarelerimiz «S 80» tipinde bir düşman bombardıman tayyaresine raslamışlar ve alevler içinde düşürmüşlerdir.

B. Churchill'in varın yapacağı beyanat

Başvekil İngiliz Somalisindeki vaziyetten, Amerika ile yapılan görüşmelerden de bahsedecek

Londra 18 (A.A.) — Reuterin parlamento muharirinin yazdığına göre B. Churchill salı günü Avam kamarasında harp vaziyeti hakkında beyanatta bulunacaktır.

B. Churchill bundan başka İngiliz somalisindeki vaziyetten de bahsedecektir. Başvekilin, garp yarım küresindeki İngiliz topraklarında Amerikanın deniz ve hava üsleri tesis etmesi hakkında İngiltere ile Amerika arasında yapılmakta olan konuşmalardan da bahsetmesi beklenmektedir. Düşman işgali altında bulunan yerlere denizasırdan gelen gıda maddelerinin aid meselelerle de meşgul olacağı zannedilmektedir. Müzakereler Avam kamarasının celselerini talik etmek hususunda ruznamesine uygun olarak cereyan edecek ve bütün gece sürecektir. Lordlar kamarasında salı günü lord Addison harbinin takibi safahat hakkındaki müzakereyi açacaktır. Hükümet namına söz söylemeğe selâhiyetliler arasında başlıca harbin lord Halifax olması beklenmektedir.

hiş bir uçurum onları ayırıyordu... İhtimal bir uçurum... Mukadderatın kazandığı uçurum...

Biri hâlâ naz ve ni'am içindeydi; saf... Öbürü ise lekelenmişti... Buna rağmen, Raif, bu iki vücudu birbirinden ayırmıyordu... Elinde değildi...

Zavallı kız... Köyde büyüyen... Yarı metrük bir halde... Nihayet oralara gamıyan!... Onun her türlü tehlükelerine karşı emniyet altındaki öbüründen, mahiyet itibarile, ne farkı vardı?

Bu sırada, takallüs eden ellerini yüzüne kapadı. Parmaklarının arasından belki de yaralar sızıyor. Fakat kuvvetli bir erkek olduğu için, yalnız başına bulunduğu şu odada bile bu zaafını meydana vurmamıştı.

Ertesi sabah, hastabakıcıyı istinak etti: — Hemşire hanım... Hastanız size hiçbir şeyler anlatmadı mı? Öğrenmek istiyorum...

Hastabakıcı, hastasının Raifi görmeye hazır olduğunu söylemek için gitti.

İkisi birden merdivenleri çıkıyordu. (Arkası var)

Esrarlı Yüzük

Tefrika No. 73

Nakleden: (VA - N0)

— Allah razı olsun... İşte böyle olmalı... Can kurtaranın gelmesine bile vakit bırakmadan alıp götürdü.

— Dikkat ettiniz mi?... Sarıyaşif pazazade Raif beyim?... Hani şu İzmirli... Kendisinden gazeteler bahsediyor.

— Sözde başkasının hüviyetini gasbetmiş imiş...

— Ta kendisi...

Bir saat sonra, Raif bey, yazı odasında beş aşağı beş yukarı dolayıyordu. Birisini beklediği belliydi. Dakikalar kendisine saat gibi geliyordu.

Bir usak, eşikte belirdi.

— Doktor bey muayenesini bitirdi... Buraya alayım mı efendim? - diye sordu.

Ev sahibi, heyecanla:

— Buyursun...

Ve doktor görününce:

— Nasıl?... - diye gözlerinin içine baktı.

Kazazede, orta katta, ev sahiplerine mahsus yatak odalarından birine yerleştirilmişti. Gayet memnuniyet verici bir

halî vardı. Başındaki yara pek hafifmiş. Baygınlığı geçince, artık bir âruzatı kalmamış imiş. Ötesinde berisinde bereler hasıl olmuştu. Tabii manevî cihetten haraplı. Çünkü intihara karar vermiş; kendini arabanın altına çocuğu ile beraber atmıştı. Bu sarsıntıyı henüz atlatamamıştı.

Hekim:

— Kendini bile bile arabanın altına atacağını anladım.

Raif, başını salladı:

— Benim otomobilimi seçmiş olması şaşılacak bir şeydir! - cevabını verdi.

— Niçin sizinkini seçtiğine dair izahat vermedi. Bu intiharı sebebinin esasen ben de bilmiyorum. Kendine geldiği zaman, yeisle bu işi yaptığını, halinden farkettim. Doğrudan doğruya itirafta bulunmadı. Kendisini istinak etmedi. Başkalarına da söyledim: İstinak etmesinler, dedim. Başındaki hastabakıcı etrafta tamamille sükûn hüküm sürmesine gayret edecek. Bu akşam, bu gece, yarın sabaha kadar onunla görüşülmeyecek.

Raif, merakla:

— Peki, çocuk...? - diye sordu.

— Gördünüz, efendim... Bir şey yok...

— Acaba onun yavrusu mu?

— Süphesiz... Evlâdının sağ salim olduğunu öğrenince gözlerinden yaşlar boşandı.

— Getirin... Bakayım! - dedi.

«Getirdik. Kapıdan gösterdik. Öldü zannetmesin diye...

— Ah, bu katil anneni affet, yavrum!... - diye ağladı.

«Artık fazla heyecana kapılması caiz değildi. Çocuğu dışarı çıkarttı. Esasen böyle bir vaziyette süt vermesi de caiz ve kabil değildi... Sütü kesilmişti... Hulâsa, ihtilâttan menettim.

Raif sordu:

— Bebek için ne tedbir aldınız, doktor?

— Bir sütne yollarım... Çocuğa bu arada ihmal edilmemelidir... Annenin vaziyetini katiyetle tesbit ettikten sonra ne yapılacağına bakarız.

Doktorun başka işi vardı. Gitmek istiyordu. Fakat Raifin heyecanlı halini gördüğü için onu bir türlü terkedemiyordu.

— Soracak başka bir şeyiniz var mı,

gülmeyecek.

Raif, merakla:

— Peki, çocuk...? - diye sordu.

— Gördünüz, efendim... Bir şey yok...

— Acaba onun yavrusu mu?

— Süphesiz... Evlâdının sağ salim olduğunu öğrenince gözlerinden yaşlar boşandı.

— Getirin... Bakayım! - dedi.

«Getirdik. Kapıdan gösterdik. Öldü zannetmesin diye...

— Ah, bu katil anneni affet, yavrum!... - diye ağladı.

«Artık fazla heyecana kapılması caiz değildi. Çocuğu dışarı çıkarttı. Esasen böyle bir vaziyette süt vermesi de caiz ve kabil değildi... Sütü kesilmişti... Hulâsa, ihtilâttan menettim.

Raif sordu:

— Bebek için ne tedbir aldınız, doktor?

— Bir sütne yollarım... Çocuğa bu arada ihmal edilmemelidir... Annenin vaziyetini katiyetle tesbit ettikten sonra ne yapılacağına bakarız.

Doktorun başka işi vardı. Gitmek istiyordu. Fakat Raifin heyecanlı halini gördüğü için onu bir türlü terkedemiyordu.

— Soracak başka bir şeyiniz var mı,

AKŞAMDAN AKŞAMA

Arapça, farsça ve türk gençliği

İranın meşhur şairi, ırktaşlarımız tarafından kendi dilinin konuşulduğunu dinlemiş, dinlemiş de pek beğenip su musarı söylemiş:

Fürkânı parisiği bahşendegâni ömrend
Tercümesi:
«Farsî konuşan türkler cana can katlarlar.»

Şimdi onlar kalmadı. «Azaldı demi-yorum; «kalmadı.» Belki tesadüfî şekilde, seyahat ederek, muşerrette bulunarak Sadî'nin lisanını öğrenenler hâlâ mevcuttur. Fakat «Gülîstan» yolundan geçenler?... Hani? Muhakkak ki farsî bize artık sürçâ kadar uzak kaldı.

Arapça... C da öyle... Halbuki türk müelliflerinin çoğu eserlerinin çoğunu bu dile yazmışlardır... Hâlâ da eski cemiyyetimizin her türlü bilgilerinde derinleşmek için mutlaka arapça lazımdır... Hatırlarım, bir zamanlar mekteplere talife alınırken «Öbür derslerden zayıf ama, arabîsi kuvvetlidir; yüksek sınıfa koyabiliriz!» derlerdi. Bu dile vakof olmak âdetâ riyaiziyenin kuvveti gibi telâkî edilirdi... Belki esâf arabî ve farsîye bu derece ehemmiyet vermekle ifrata varmışlardı. Fakat bizimki de tefrittir. Tefritin tefriti... Boşnakçaya bigâne kaldığımız derecede arapçaya omuz silkemeyiz.

Hangi gencimiz şarkın bu iki diline merak sarmış? Danimarkalılar ve Norveçliler arasında bile birçok müsteşrik buluruz; hiç de alâkadar olmadıkları halde birçok delikanlıları bu sahada yetiştirirler. Bizim ise arapça ve farsça ile yalnız tarihî, ilmi değil, hayatî, carî, gündelik ilgilermiz vardır. «Elim, malım, allâme, talimat, malûmat, muallim» kelimelerinin aralarında bir rabita olduğunu sezemeyen bir türk münevverî tam münevver değildir ve olamaz. Bir cambazın, tabakları ve şişeleri havada çevirerek marifetler yaptığı gibi hünerli cümleler kuyramaz. Lâtinceden ve grekçeden behresi olmaksızın fransızca öğrenmeğe kalkınlar tarzında kalır; lisans ekstre öğrenemez. Ve bu, bir millet miyâsında olunca fecidir!

Geçen gün bir baba yapıp yaluyordu:
— Evlâdımın sınıfı yükseldi. Felsefe ve edebiyat okuyor. Bu bahislerin kitaplarında geçen kelimeleri anlayamıyor. Bu sebeple mevzuu da, kavrayamıyor.

— Ne yapmalı?
— Arabî ve farsî okutmalı... Bizim devrimizdeki gibi.

— Medreseleri diriltmeği tavsiye edersiniz neredeyse...

— Bu bilgisizlik yüzünden sizin de şikâyetlerimiz vardır; inkâr edemeyiz, öyleyse ben size soruyorum: Ne yapmalı?

— Eskiden, türk münevverî için arapça ve farsî temel sayılıyordu. Bu yanlış... Fakat bilgi teferruatımız içinde bu iki dilin bulunmaması daha büyük bir hatırdır... Liselerde müstaklî arabî ve farsî saatleri mi?... Hayır... Fakat grammerimizin bir bahsi, bir kitabı olarak bu iki dile dair «Türk çocukları için zarurî malûmatı vermek» elzem gibi görünüyör

Muhatabım:
— Gramerimiz... - diye acı acı güldü. — Anka!... İsmi var, cismi yok!... Siz ise, bu efsanevi kuşa yeni iki parlak tüy ilâve ediyorsunuz...

— İstihzanızda haklısınız... Millî inkılâp, harf inkılâbı, dil inkılâbı ama, aradan bunca sene geçti, lûgat kitabı yok, istilâ cedveli yok, ana eserler ve tercüme şaheserler külliyyatı yok, gramer yok... Yok, yok... Fakat azizim, buna rağmen bu yokluğu ebedileşmiş sayamayız... Gramerimiz behemehal olacaktır... Onun içinde arabî ve farsî için bir kısım değilse bile bir ek bir «sonek» lazımdır. Ve hele arabî ve farsîye heveslenen gençlerimiz?... Onların miktarı italyançaya ve almançaya merak edenler miktarında olmalıdır. Ve işi pek ciddi tutmalıdır.

(Va - Nö)

AKŞAM SİRÖR

Askerî liseler su sporları bayramı

Dün muvaffakiyetli bir şekilde kutlandı

Her sene muayyen tarihlerde tekrarlanmakta olan askerî liseler su sporları bayramı, dün saat 15,30 da Çengelköyünde Kuleli askerî lisesi önünde büyük bir muvaffakiyet ve intizam altında yapılmıştır.

Lise binasının önündeki sahilde sureti mahsusada hazırlanan yerleri üç dört bini aşan bir davetli kütlesi doldurmuştu. Davetliler arasında orgeneral Fahreddin Altay, İstanbul komutanı İshak Avni Akdağ, Beden terbiyesi genel direktörü general Cemil Taner, general Zeki ve diğer askerî erkân bulunuyordular.

Merasime saat 15,30 da istiklâl marşı ile başlanmış, müteakiben askerî liseler müfettişi kurmay albay Adil Türer, su sporlarının ehemmiyetini tebarüz ettiren bir nutuk söyleyerek davetlilere teşekkür etmiştir. Bu nutku, merasime iştirak edecek sporcu talebelerin yaptığı çok muntazam geçit resmi takib etmiş ve bundan sonra da büyük bir intizam altında cereyan eden spor hareketlerine geçilmiştir.

12 gubeden ibaret olan spor hareketleri faslasız bir şekilde tam üç saat devam etmiştir. Bu hareketler arasında bilhassa tam teçhizatla 10 metre yükseklikteki kuleden atlama, elbise ile yüzmek, adam kurtarma, su altında yüzerek tabak toplama gibi çok güç olan gösteriler davetlilerin takdir tezahüratına vesile olmuştur.

Atlama ve yüzmeleri müteakib dört takım arasında bayrak yarışları yapılmış ve bu müsabakayı kırmızı takım kazanmıştır. Bahriye talebeleri arasında cereyan eden yedi ve beş çift filika yarışları bilhassa günün en alâkalı müsabakaları olmuştur. Yedi çiftleri Deniz lisesi birinci sınıfı, beş çiftleri Deniz lisesi ikinci sınıfı kazanmışlardır. Son olarak Kuleli talebeleri arasında yapılan şarpi ve su topu müsabakaları alâka ile takib edilmiştir. Bu suretle bu güzel spor gününe nihayet verilerek davetliler zevkli bir gün geçirmekten gelen büyük bir memnuniyet içinde ayrılmışlardır.

Dünkü at yarışları

Humahatunun ikinci gelişi günün sürprizi oldu

İstanbul yarış islah enclümeni tarafından tertib edilen at yarışlarının altıncı haftası dün Vellefendi koşu yerinde çok kalabalık bir meraklıların heyecanlı tezahüratı arasında yapıldı. Dünkü koşularda bahsi müstereke iştirak edenler evvelki haftalara nazaran hemen hemen bir mislinden fazla miktarda idi.

BİRİNCİ KOŞU
Üç yaşındaki hâlis kan Arap erkek ve dişi taylarına mahsus olup 1400 lira ikramiye dağıttı. 1200 metre mesafede yapılan bu koşuya Humahatun, Subutay, Umacı, Atiye girdi ve neticede Umacı birinci Humahatun ikinci geldi. Bu koşunun ganyanı 580, plâseleri 205 ve 100 kuruş kazandı.

BEŞİNCİ KOŞU
Üç ve daha yukarı yaştaki saf kan İngiliz at ve kısraklarına mahsus olup 2400 metrede yapıldı. 510 lira ikramiye dağıtan bu koşuya Dandi, Komusarj, Parista, Romans, Yatağan, Mıs, Tall girdi ve neticede Romans birinci Dandi ikinci Yatağan üçüncü oldu. Bu koşunun ganyanı 160, plâseleri 100, 100 ve 190 kuruş kazandı. Dünkü koşularda üçü bahis 17 lira, ikili bahis 3 lira, çift bahis 5 lira kazandı.

İKİNCİ KOŞU
Dört ve daha yukarı yaştaki hâlis kan Arap at ve kısraklarına mahsus olup 500 lira ikramiye dağıtan bu koşunun mesafesi 3000 metre idi. Bu koşuya Yüksel, Karakuş, Vural, Tomurcuk, Örnek adında beş at girdi ve çok heyecanlı takib edilen bu koşunun sonunda Tomurcuk birinci Örnek ikinci oldu. Bu koşunun ganyanı 140, plâseleri 125 ve 160 kuruş kazandı.

ÜÇÜNCÜ KOŞU
Dört ve daha yukarı yaştaki hâlis kan Arap at ve kısraklarına mahsus olup 500 lira ikramiye dağıtan bu koşunun mesafesi 3000 metre idi. Bu koşuya Yüksel, Karakuş, Vural, Tomurcuk, Örnek adında beş at girdi ve çok heyecanlı takib edilen bu koşunun sonunda Tomurcuk birinci Örnek ikinci oldu. Bu koşunun ganyanı 140, plâseleri 125 ve 160 kuruş kazandı.

Deniz banyosu

Belediye Boğazda bedava yer ayıracak

Belediye, geçen sene Salacakta meccanî bir plâj tesis etmişti. Bu plâj çok rağbet görmüştü. Bu sene de Floryada müteahhidi ihale edilen plâjdan başka meccanî banyo yapmak isteyenler için civardaki plâjda yer ayrılmıştır. Floryada birinci sınıf kabinelerde soyunup plâja girenlerden alınan 45 kuruş ücret 35 kuruşa indirilmiştir.

Florya plâjının büyük bir rağbet görmesine rağmen biraz uzak olması yüzünden Boğazda da tesisat yapılması muvafık görülmüştür. Valli ve belediye reisî Lütfî Kırdar bunun için Çırağan sarayı civarını düşünmüş, ancak bu sahillerle bir çok lağım suları aktığı için bunun mümkün olamayacağını anlamıştır. Lağım mecraları bulunmayan müsâid bir saha aramıyor.

DÜRDÜNCÜ KOŞU

İki yaşındaki yerli hâlis kan İngiliz erkek ve dişi taylarına mahsus olup 1400 lira ikramiye dağıttı. 1200 metre mesafede yapılan bu koşuya Humahatun, Subutay, Umacı, Atiye girdi ve neticede Umacı birinci Humahatun ikinci geldi. Bu koşunun ganyanı 580, plâseleri 205 ve 100 kuruş kazandı.

BEŞİNCİ KOŞU

Üç ve daha yukarı yaştaki saf kan İngiliz at ve kısraklarına mahsus olup 2400 metrede yapıldı. 510 lira ikramiye dağıtan bu koşuya Dandi, Komusarj, Parista, Romans, Yatağan, Mıs, Tall girdi ve neticede Romans birinci Dandi ikinci Yatağan üçüncü oldu. Bu koşunun ganyanı 160, plâseleri 100, 100 ve 190 kuruş kazandı. Dünkü koşularda üçü bahis 17 lira, ikili bahis 3 lira, çift bahis 5 lira kazandı.

Ankara - İstanbul tenis karşılaşmaları

Ankara ile İstanbul tenisçileri arasında revang mahiyetinde tertip edilen tenis maçları dün Tarabya tenis kordlarında yapılmıştır.

Çok heyecanlı ve sıkı bir şekilde geçen bu müsabakalar yine İstanbul tenisçilerinin galebesi ile nihayetlenmiştir. Yapılan 12 maçın 7 si İstanbul, 5 i Ankara tarafından kazanılmıştır.

KÜÇÜK HABERLER:

★ Ameleden Ramî ile Abbas, çalıştıkları bir binada iskele kurarak işlerine devam ederlerken, birdenbire iskele kırılmış, ikisi de yere düşmüştür. Düşme neticesinde bağından yaralanan Ramî ile vücudünün muhtelif yerlerinden yaralanan Abbas, hastaneye kaldırılmışlardır.

★ Galatada oturan 36 yaşında İsmet, Arnavutköyünde deniz kenarında gezerek ayağı kayarak denize düşmüş, kurtarılmıştır.

★ Edirnekapıdan Sirkeciye gelmekte olan vatman Eminin idaresindeki araba, Aya-sofya virajını dönerken Mecidiyeköyüne giden şoför Aziz'in idaresindeki otobüs ile çarpışmıştır. İnsanca zayıf yoktur.

Model uçak kursu kapandı

Orta ve ilköğretim müallimleri ile müfettişleri için bir ay evvel Galatasarayda açılan model uçak kursu mesalsini bitirerek kapanmıştır. Kursu bitirenler ve model uçağı olanlar arasında tertip edilen müsabaka, dün Zincirlikuyu'da ıera edilmiştir. Müsabakada derece alanlara mükâfalar verilecektir.

ÂŞIK GARİP

Tefrika No. 52

Yazan: İSKENDER FAHRETTİN

— İs, gönüldedir, ustam! Gönül ihtiyarlamayınca, yaş istediği kadar ilerlesin uslanmaz.

— Bana eski tarih günlerini hatırlattın, oğull! Salihle bizim çok güzel hatıralarımız vardır. O gençken çok ataktı. meyhanelerde güzel bir rakkase görürse, herkesten önce o öpmek, sevmek ve kolunu beline dolayıp kaçmak isterdi. Bu yüzden bacağımıza neler gelmişti bilsen! Bir gece de «Argipel» adalarında kışkırdığımız Venedik korsanlarıyla döğüşürken, Salih'in gö-nü, tezgâh altında saklanan bir kadına ilişmişti. Kavgaı bıraktı, kadını alıp gitti. Onu adada iki gün aradık, bulamadık. haydutlar öldürdün sanmıştık. İki gün sonra, tam ilmandan hareket edeceğimiz sırada çıkagelmeyi mi? Meğer, kaçırdığı kadını da ondan hoşlanmış, evine götürmüş. İki gün iki gece evde kapanıp, şarap içilmesini boğaltmışlar. Salih öyle içmiş ki, gemiye geldikten ancak üç gün sonra aya-labildi. Barbarosun gemisinde idik o zaman. Eğer ben olmasaydım, kaptan paşa Salih'i gemiden atacaktı. Onu ben kurtardım. Fakat Barbaros da severdi onu. Aradan bir hafta geçince affettim. Hey gidi günler hey!...

Âşık Garip Şahsanem'le konuşuyor!...

Gece yarısından sonra. Denizciler uyukluyor. Güvertede nöbetçilerden başka dolaşan kimseler yok.

Âşık Garip'in gözünü uykuya tutmuyor. Sahilden akseden neşeli sesler kesildi. Şimdi, gözleri dumanlı denizcilerimizin arasına iltihlen naraaları yükseliyor.

Garib, (Beyaz Martı) nın güvertesinde, kimsenin görmediği bir köşeye sınımsı git-tikçe kabanar dalgalara bakarak, kendi kendine konuşuyor:

— Herkes kendine bir eğlence buluyor.. şu dakikada dünyada benden başka yalnızlığını hissedene kimse var mı acaba? Gökteki yıldızları bile eşlerini bulup, uzaklaştılar. Kâinat uyuyor. Coşkun dalgaların sesleri arasında bir inilti duyur gibi oluyorum: Şahsanem bağırıyor.

Dalgaların üstünde uçan beyaz köpük-lere baktı:

— İşte, onun hayalini görüyorum. Bana sesleniyor: «Seni adım adım takip ediyorum, Resul! Bana sadık kaldıkça, beni dü-ğündükçe, ben de her zaman senin yanın-dayım! Beni unuttuğun gün, ben de seni unuttum demektir!»

Âşık Garib birdenbire ellerini dalgalara doğru uzattı:

— Ben, memleketimden uzaklaştıkça sana yaklaştığımı hissediyorum, Şahsanem! Uzun saçlarımın her telinden hazin nağ-meler duyuyorum. Tath, şakrak sesin ku-lağımın dibinde çinliyor.. pembe yanak-larına sıyah gölgeler düşüren uzun kırpık-lerin birer ok gibi, her bakışında yüreğimi deliyor. Seni nasıl unutabilirim ki, nereye baksam, kiminle konuşsam, neyi görsem, seni görmüş gibi tıtrıyorum! Seni her yer-de, her dakika gözümün önünde bir gölge gibi dolayyorsun, sevgilim!

Resul, küpeştiren kenarına kadar dal-gın dalgın yürüdü:

— Seni kucaklamağa geldim, Şahsanem.. haydi gel, benden kaçma! Biz, seninle her yerde beraberiz. Her yerde birbirini bek-liyen, birbirini kovalayan iki güvercin gi-biyiz. Uçularımız o kadar çabuk, kanat-larımız o derece kuvvetlidir ki, sent sent, diyar diyar dostlarımız halde yolunmuyo-ruz ve birbirimiz kaybetmiyoruz.

Resul, sevgiliyle derleşir gibi konu-şuyordu. Uzaktan onu dinleseler, Şahsanem-le başbaşa kaldıklarına derhal hükmede-bilirlerdi. Garib, İstanbuldan çıktı çıkış Şahsanemle bu derece meşgul olmasın, onun hayalile bu kadar konuşmamıştı. Garib'in sesi, birbiri üzerine devriliş geminin teknesine çarpan dalgaların gürültüsüne karşıkar kayboluyordu.

Garib bir aralık fazlaca bağırması olacaktı, biraz ötede dolaşan nöbetçi levendlerden biri derhal palasını çekerek:

— Kimdir o? Düşman mı var? Davran-ma!...

Diye konuşmuş ve Garibi tanıyarak, üle-rine yürümüştü.

Nöbetçi neredeyse elindeki palayı Garib-in omuzlarına indiriyordu. Bereket ver-sin ki, Garib:

— Ben yabancî değilim.. demirel ustasın-ı çağırıyorum.

Diye bağırması ve nöbetçinin hücumun-dan kurtulmuştu. Güvertede gürültüyü du-yan diğer nöbetçiler konuşmağa başlamış-larsa da, ilk nöbetçinin:

— Bir şey yok.. konuşmayın. Serseri bu saatte güverteye çıkmış, dalgâ konuşuyor.

Diye bağırmasıyla mesele kapanmış Garib derhal güverteden geminin alt-na inip yatmıştı.

Garibin ustası horul horul uyuy Garibin uykusu kaçmıştı.

— Bu herif de nereden çıktı karış As kaldı palasıyla boynumu uçuracaktı. Diye söylenerek uyumağa çalıştı.

Garibin gözüne uykuyu girmiyordu. galar arasında Şahsanem'in hayalini düğkten ve onunla konuştuğuktan sonra uyuyabildi?

Garib o gece bir daha anlamıştı Tanrı onu her felâketten koruyordu.. betgi levendin savurduğu paladan ba-tırlı kurtulmasına imkân mı vardı?

Garib uzanmıştı.. yavaş yavaş murlı niyordu:

Kurbanım olan ey güzel Şahsanem! Kanunla boyansın ala Akdeniz Çinde, Binde beraberiz, Şahsanem! Ölürsen arımdan ağıla, Akdeniz

Tilos meyhanelerinde geç geceler...

Ertesi gün. Hamza reis, adaya çıkan denizcilerle konuştu. Meyhanelerde dolaş denizciler Parmaksız Yuvarın adada ründüğünü, fakat birkaç gündür meyd-na çıkmadığını söylediler. Türk denizci-lrine bu haberi veren yerliler Yuvarın ale-hinde atıp tutmuşlardı da.

Hamza reis: — Siz onları atıp tutma-rına bakmayın, dedi, Tiloslular hem lo-hem fodelidular. Hem enselerinde körs-yumruğu eksik olmasın istemeyiz, çünkü dayak yemektan hoşlanırlar. Hem de bur-dan şikâyetçidirler. Yuvarın mademki bu-rada görünmüştür; onu yakalamadan Ti-losu terketmiyeceğiz.

Hamza reis o gün, her gemiden karay-çıkan denizcilerle ayrı ayrı konuşarak yerliler hakkında bilgi malûmat top-ladı.

(Arkası var)

Günün ansiklopedisi

Tapon ne demektir ve "çikolata,, "papel,, kelimeleri

Bir karimiz şu sualleri soruyor:

1 — Bizde ötedenberi «çikolata denir, Şimdi «çokola» diyenler zuhur etti. Hangi-sini kullanmalı?

Cevabı: — «Çikolata» halk arasında da-ha yeretmiş bir tabirdir. Binaenaleyh onun kullanılması doğrudur. Bu, İtalyanların telâffuzuna göre bir kelimedir. Anlaşılan Venedikli ve Cenevizli tacirler bu maddeyi memleketimize ilk önce İthal ettiklerinden onların lisanındaki kelimeyi almışız. «Şo-kola» ise, Fransızların telâffuzuna göre-dir.

2 — «Papel» diye bir kelime arada sırada — argo kabilinden — kullanılıyor. Bu, nedir?

Cevabı: — «Papel» ispanyolca «kâğıt» demektir. Kâğıt para karşılığında Muse-viler aralarında konuşurlarken bizim kü-lhanbeyler kulaktan kapmış, argo haline ge-tirmişlerdir.

3 — «Tapon» diye diğer bir argo kelime var. O nedir?

Cevabı: — Keza ispanyolcadır. Aynı ka-naldan lısanı girmişti. Tıpa (= mantar) demektir. Bir tıpa şiseyi nasıl tıkaras, bir çirkin kadın da gönü öyle tıkar, insana nefes almırmaz. «Tapon kadını» bu mânâ-yadır. Keza, «mecazın mecazı» olarak tap-on eşya denir.

Şubeye davet

★ Beşiktaş askerlik şubesinde: Şube-mizde kayıtlı 314 doğumlu emekli piya-de teğmeni 332-74 kayıtlı numarası Ah-med Şevki oğ. Abdülkâki Kıvanç, 299 doğumlu levazım binbaşı 321-49 kayıtlı numarası Al' oğ. Sabri Kılbaş, 333 do-ğumlu levazım teğmeni 48739 kayıtlı nu-marası Kasım oğ. Seyfettin Yatağan Ata. Acele şubemize müracaatları, etne-dikleri takdirde 1076 sayılı kanunun madde mahsusı mucibince haklarında kanunî muamelenin tatbik edileceği ilân olunur.

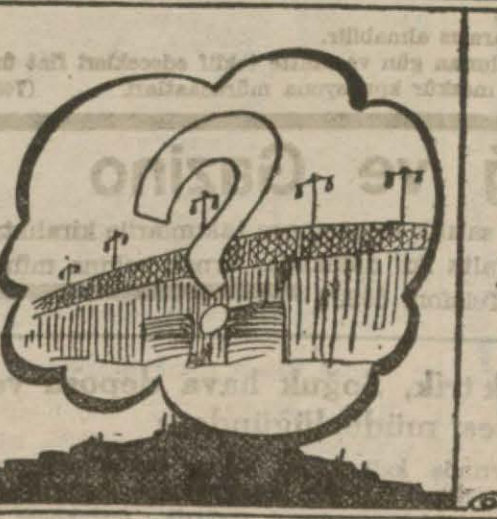
Bay Amcaya göre ...

— Geçen gün bir zat Köprü'nün boyay-hakında dikkatinizi çekiyordu bay Amca...

... «Eminönü meydanının imarı biti-yor, sıra Köprü'nün boyanmasına geliyor diye helean içindeyim»...

... Zira ortaya bir renk meselesi çıka-caktı» diyordu...

... Zateniz de «Merak etme bayım Belediye reisimiz göz doktoru, elbet halkın gözünü rahatsız etmeyecek bir renk seçer!...» buyurdunuz...

... Halbuki Köprü gene filizi yeşile boyanıyor!... B. A. — Mazur gör, Eminönü gibi bir meydanı imar edip murada eren el-bette yeşilden başka renk bulamaz!...

Havi olduğu Lesitin ve Fosfatür vücudün beslenme cihazını tanzim ve Fizyolojik vazifelerini teskil ettiğinden iğtidal bozuktuktan mütevellit zayıflıkları, kansurları, genç kız ve kadınların solukları, Nevrastenikleri az zamanda kolaylıkla şifa ve şuhhat ulaştırır. Fosfat içeyenlerde fosforus kalan beyin, sinirler, etler, kemikler, iç bezleri ve kanı ziyatını az zamanda telâfi eder nükleeniyat ile harçiten gelecek sarı ajanlara karşı vücudu ilk müdafaa ordusu olan kanın beyaz yuvarlaklarını çoğaltarak tifo, zatürree, yılanlık ve akciğer veremi gibi sarı hastalıklara karşı korur. Kirecile kemikleri mukavemetini ziyadeletirir. Kola ve kininyümile bedenin faaliyetlerini uyandırır ve kalbi kuvvetlendirir.

Komisyonumuzda bağlı gündüzlük lise ve orta okulların 1940 mali yılı ihtiyaçları olan 724 ton kok kömürünün beher tonu 2475 kuruştan kapalı zarf usulü ile 15/8/940 gününde yapılan eksiltmesine istekli çıkmadığından bir ay zarfında pazarlığa bırakılmıştır. Ve pazarlığı 27/8/940 salı günü saat 15 de ihalesi yapılacaktır.

İlk teminatı 1945 ildir.

İstekiller 1940 yılı Ticaret Odası veskası ve ilk teminat makbuzlarıyla birlikte yukarıda sözü geçen gün ve saatte Beyoğlu İstiklal caddesi No. 349 da Lisele Satılma Komisyonunda bulunmaları. Teminat yatırmak ve şartnameyi görmek isteyenlerin Galatasaray Lisesinde Komisyon kütüphanesi müraعاتları.

(7425)